

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 474 | כט' ניסן תשס"ט | 23.4.09 | משוגר למנויים בלבד | www.kavnet.co.il | kav1@bezeqint.net

מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: זהבית 4 יבנה | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

סימן לבאות? - שר החינוך הקפיא את תקציבי הפרסום לרפורמת אופק חדש

ולא לנושאים אחרים. בעקבות הקפאת הפרסום המשותף עם משה"ח, מנהלת הסתדרות המורים בימים אלה קמפיין עצמאי לרפורמה. באחת המודעות בקמפיין מפורסמים נתונים מסקר, שערך מכון גיאוקרטוגרפיה עבור הסתדרות המורים בחודש מרס 2009. על פי נתונים אלו, מציינים 71% מהמורים שמשותפים ברפורמה כי ימליצו לעמיתיהם להצטרף אליה. נתון נוסף - 72% מהמורים סבורים שהרפורמה תתרום לשיפור מעמד המורה. במודעות לא מצוין כמה מורים השתתפו בסקר. קו לחינוך פנה להסתדרות המורים בבקשה לקבל את התוצאות המלאות של הסקר, אך נענה בסירוב. מהסתדרות המורים נמסר, כי תוצאות הסקר המלאות לא יפורסמו לעת עתה במלואן, מכיוון שהוא עומד במרכז של קמפיין, שבמסגרתו יפורסמו חלקים ממנו מעת לעת.

עם כניסתו לתפקיד, הקפיא שר החינוך, גדעון סער, את תקציבי המשרד שיועדו לפרסום רפורמת אופק חדש במודעות בעיתונים ובתשדירים ברדיו ובטלוויזיה. לדברי יועצת התקשורת של השר, נילי רייכמן, הביטול נובע מעמדתו של סער, כי את הקשר של משה"ח עם הציבור יש לקיים בדרכים אחרות, ולא באמצעות פרסומים יקרים באמצעי התקשורת, הנוגסים נתח בתקציב המשרד הכולל לפרסום. התקציב עומד על 6.5 מיליון ש"ח לשנה. האם הקפאת הפרסומים המשבחים את רפורמת אופק חדש מהווה סימן לבאות לגבי המשך יישום הרפורמה? לדברי רייכמן, אין לייחס לצעד זה קשר לעמדתו של סער כלפי רפורמת אופק חדש, שאותה הוא מגבש בימים אלה. עם זאת מאשרת רייכמן, כי שר החינוך הקפיא את הפרסום לרפורמת אופק חדש בלבד.

15 אלף מורים כבר השתתפו בהשתלמויות לתוכנית האופק הפדגוגי

במסגרת תוכנית האופק הפדגוגי. זוהר הוסיפה, כי משה"ח מתקצב קורסים במכללות להוראה ובמסלולי ההכשרה להוראה באוניברסיטאות, המכשירים את הסטודנטים לתוכנית האופק הפדגוגי. השנה כבר מתקיימים 74 קורסים המותאמים לתוכנית - 48 במכללות להוראה ו-26 באוניברסיטאות. ההשתלמויות לתוכנית שעוברים המורים, הן בדרך כלל בנות 28 שעות. האם די בהשתלמויות בסדר גודל כזה כדי להכשיר את המורה לשינוי הגדול, הכרוך במעבר להוראה לחשיבה? לדברי זוהר, בהשתלמות בת 28 שעות אנשי החינוך אמנם אינם עוברים "מטמורפוזה", אך הם מקבלים כלים שבעזרתם הם יכולים לחולל שינוי בלמידה. "לא נהפוך בתנאים אלה את המורים למומחים להוראת החשיבה, אבל נקדם אותם". זוהר סיפרה על תוצאות בדיקה שערכה המזכירות הפדגוגית בקרב 14 מורים למדעים, שהשתתפו בקורס שנתי להוראה מפתחת חשיבה. בתצפיות שהתקיימו לפני הקורס, התעלמו המורים בשיעורים מתשובות שגויות של תלמידים ב-92% מהמקרים. רק ב-8% מהמקרים, שבהם ניתנו תשובות שגויות, שימשו המורים לתלמידים המתקשים כ"מאמנים", והנחו אותם כיצד להבנות את הידע שלהם ולפתח את החשיבה, עד שהגיעו לתשובות הנכונות. לעומת זאת, בתצפיות שהתקיימו לאחר הקורס, 72% מהמורים לא התעלמו מתשובות שגויות, והנחו את התלמידים המתקשים כיצד להבנות את הידע שלהם.

כ-15 אלף מורים כבר השתתפו בהשתלמויות בנושא חינוך לחשיבה, במסגרת התוכנית "אופק פדגוגי". על כך מסרה יו"ר המזכירות הפדגוגית במשה"ח, פרופ' ענת זוהר, במפגש מקוון בנושא "האופק הפדגוגי - מחזון למציאות"; מודלים לפיתוח מקצועי". את המפגש המקוון ערך השבוע מכון מופ"ת. המפגש, שבו השתתפו מורי-מורים מהמכללות להוראה, מדריכים במשה"ח ומורים, יוחד לנושא הכשרת הסטודנטים להוראה והמורים בפועל להוראה של חשיבה ברמה גבוהה, במקום להוראה המתמקדת בשינון מידע. לדברי זוהר, ההכשרה לתוכנית האופק הפדגוגי מתקיימת בשיטת המניפה. ההכשרה החלה בקבוצה של 36 מפמ"רים. המפמ"רים העבירו את תכני ההכשרה למדריכי תחומי הידע, ואלה - למורים בהשתלמויות. המפמ"רים משתתפים זו השנה השלישית בסדנה המכשירה אותם לתוכנית. זוהר סיפרה, כי הסדנה הייתה אמורה להיות בת 56 שעות, ולהימשך שנה אחת בלבד, אך הורחבה לשלוש שנים לבקשת המפמ"רים. לדבריה, הסדנה הפכה את המפמ"רים, לראשונה, לקהילת עמיתים לומדת. בסדנה למדו המפמ"רים על עקרונות החינוך לחשיבה, כישורי חשיבה מסדר גבוה וגישות שונות להוראתה, תוכניות לפיתוח החשיבה בארץ ובעולם, כמו מודל החשיבה של בוננו, שבו מתמחה מכון ברנקו-וייס, הוראת אסטרטגיות למידה גבוהות לתלמידים חלשים, שימוש מושכל בטכנולוגיה חינוכית ככלי לפיתוח חשיבה, הוראה בדרך החקר ועוד. במסגרת הסדנה גם בנו המפמ"רים דגם להשתלמויות המורים המתקיימות

במחוז תל אביב הוקם מרכז לחדשנות חינוכית

מפגשים בין מנהלי בתי"ס ובין בכירים מהתעשייה. במחוז מקווים, כי המפגשים יובילו לפרויקטים חינוכיים משותפים. בקבוצה נוספת תעסוק במגוון נושאים, שמנהלי בתי"ס במחוז הביעו עניין בהעמקתם, כמו "מהי דמות הבוגר הרצויה במערכת החינוך?" ו"כיצד צריכה מנהיגות חינוכית להתנהל עם גורמי המגזר שלישי ועם התקשורת?". מהמחוז נמסר, כי התובנות שיועלו בקבוצה יסוכמו לתוכנית עבודה מעשית, שתשרת את כלל המנהלים במחוז. לדברי מנהלת המחוז, אורלי פרומן, הקמת המרכז לחדשנות הינה תוצר של יוזמות חדשניות של צוותי הפיקוח, המנהלים והגננות. לדבריה, אנשי החינוך מעוניינים להשפיע על המדיניות החינוכית של המחוז, ולא רק לבצע אותה.

במחוז תל אביב הוקם מרכז לחדשנות חינוכית. במרכז פועלות קבוצות של מנהלים מצטיינים, ביחד עם מפקחי המחוז, לקידום נושאים, תוכניות ויוזמות חינוכיות, שעד כה לא יושמו. כך, לדוגמה, סיימה לאחרונה אחת מהקבוצות, שבה משתתפים מנהלים ותיקים, לפתח "סימולטור חינוכי" המיועד למנהלים חדשים. הסימולטור מדמה מצבים השכיחים בחיי היום-יום של ביה"ס, כמו מפגש של הורים עם המנהל או מפגש של המנהל עם תלמיד מפריע. הסימולטור מומחשות באמצעות שחקנים מקצועיים באולפן ממוחשב. מטרת הסימולטור היא לסייע למנהלים החדשים לבחון את התנהגותם באירועים בית ספריים שונים, ולקבל עליה משוב ממנהלים מנוסים. קבוצה נוספת שהוקמה במסגרת המרכז, תעסוק בקידום

מחוז צפון העפיל לשלב הגמר של תחרות האיכות והמצוינות על שם רבין

היעדים שאליהם הוא שואף. לדבריה, במסגרת המהלך המקיף להטמעת מערכת המצוינות, בוצעו במחוז מגוון פעולות, שבהן נעשה שימוש בכלים ובטכניקות של ניהול איכות. בין הפעולות; עריכת מבדקים עצמיים על ידי עובדי המינהל והפיקוח, בהתאם למערכת ה-EFQM, והקמת 10 צוותי שיפור מחוזיים וצוותי יישום. כמו כן הועברו סקרי שביעות רצון לפונים לקבלת שירותים מהמחוז בטלפון ולמגיעים למשרדיו למטרה זו. מהמחוז נמסר, כי בעקבות התהליך שופרו הממשקים בין היחידות השונות במחוז לטובת שיפור השירות ללקוחותיו. טקס חלוקת הפרסים לזוכים בתחרות האיכות והמצוינות יתקיים בחודש מאי הקרוב.

מחוז צפון העפיל לשלב הגמר הארצי של תחרות האיכות והמצוינות על שם יצחק רבין, על כך נמסר מהמחוז. המחוז משתתף במסלול התחרות המיועד למגזר הציבורי. התחרות היא שיתוף פעולה של משרד ראש הממשלה, נציבות שירות המדינה, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, מכון התקנים הישראלי והאיגוד הישראלי לאיכות. מטרת התחרות היא לסייע בתהליך ההטמעה של עקרונות ניהול איכותי בארגונים עסקיים וציבוריים. לאחרונה ביקרה במחוז ועדת הפרס של התחרות. ממחוז צפון נמסר, כי במהלך הביקור בחנו חברי הוועדה מקרוב את תהליכי האיכות והמצוינות המיושמים במחוז זו השנה השנייה, במסגרת הטמעת מערכת ה-EFQM. המערכת היא תקן אירופאי למצוינות בניהול ארגון. לדברי מנהלת המחוז, אורנה שמחון; "מחוז צפון העמיד את שיפור איכות השירות והתרבות הארגונית במקום גבוה במיוחד בסולם

מעניין לדעת

■ **תזכורת; משנתו של מנכ"ל משה"ח החדש** - הממשלה אישרה השבוע את מינויו של ד"ר שמשון שושני למנכ"ל משה"ח. כידוע, כבר כיהן שושני, בן 72, פעמיים בתפקיד מנכ"ל משה"ח (בשנים 1986-1989 ובשנים 1993-1996). למי שתוהה מה יהיו הנושאים שיעמדו בראש סדר היום של המנכ"ל החדש, מומלץ להאזין לנאום שנשא בכנס הרצליה השמיני, שהתקיים ב-2008. בנאומו טען שושני, כי שרי החינוך האחרונים מפחדים להכריז שהמטרה המרכזית של מערכת החינוך הישראלית היא אחת - "מצוינות". "אני מציע לכולנו להתמקד במטרה אחת ברורה; הישגים לימודיים - ציונים גבוהים במבחנים הבינלאומיים, במיצ"ב ובבגרויות", הוסיף שושני. בהמשך דבריו בכנס, פירט שושני את הדרכים שיש לנהוג כדי להשיג מטרה זו; הצבת סטנדרטים למנהלים ומורים ומדידתם, תגמול דיפרנציאלי למורים, שיינתן על שיפור בהישגי התלמידים ועל הוראת "מקצועות מיוחדים", כמו מדעים מדויקים ותנ"ך, צמצום מספר מקצועות הלימוד והעמקה במקצועות הנותרים. שושני גם הביע בדבריו התנגדות להחלטה על צמצום מספר התלמידים בכיתות. לדבריו, מדובר בבזבז של עשרות מיליוני שקלים. ניתן לצפות בסרטון הנאום המלא, בכתובת; <http://web11.mediazone.co.il/media/idc/LIVE/2008>

למפקחים
למנהלים
למורים
לוועדים

זהבי ייעוץ

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית

אצל עיריית זהבי

באווירה נינוחה מוצעת לך

פגישה ושכרה בצידה

ייעוץ מקצועי, עדכני ודיסקרטי בנושאים:

- 📌 היקפי משרות 📌 קרן השתלמות 📌 שנת שבתון
- 📌 גמולים 📌 פנסיה 📌 תכנון הקריירה שלך
- 📌 מחלה ו/או נכות 📌 ועוד טיפים קטנים העושים

משבורת גדולה

לא תמיד אפשר לממש מחו את מה, שמגיע לך היום, אז למה לחכות?

טלפנו עכשיו

טל': 09-9542108 פקס: 09-9566123

אתרנו: <http://www.zahavi-yeutz.com>

הראמ"ה מפתחת מודל להערכת מורים במסגרת יישום רפורמת אופק חדש

קב"מ בדיון בנושא "מדידת תוצאות מורים – כלי חינוכי או כלי משחית?", שהתקיים ב"כנס הלאומי לחינוך"

של המורה עם הכיתה. לדברי בלר, קיימים שני סוגי הערכה – מעצבת ומסכמת. הערכה מעצבת מקדמת את המורה ומסייעת לפיתוחו המקצועי. את ההערכה המעצבת מבצעים רכזי המקצוע והמפקחים בעבודתם השוטפת בבית"ס. הערכה מסכמת מבוססת על בחינת הישגי המורה, ומשמשת לקבלת קביעות וקידום. ההערכה המסכמת מאיימת יותר על המורה מאשר ההערכה המעצבת. לדברי בלר, להערכה מעצבת ולהערכה מסכמת יש מטרות שונות, ולכן גם הכלים שבהם כל אחת מהן עושה שימוש צריכים להיות שונים. מנכ"לית הראמ"ה פירטה מספר שיטות הנהוגות בעולם להערכת מורים. אחת השיטות נקראת VAM (Value Added Models). מדובר בשיטה מורכבת, העושה שימוש בנתונים על הישגי התלמידים לאורך זמן כדי לאמוד את השפעת המורה עליהם. שיטה זו מבודדת את השפעת המורה מהשפעתם של משתנים אחרים, כמו הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים. לטענת בלר, מודל VAM יעיל אך בעייתי, מכיוון שהוא נשען על ציוני התלמידים במבחנים, ועלול להפוך את ההוראה למכוונת במבחנים. בעיה נוספת – באמצעות השיטה ניתן למצוא את המורים המוצלחים, אבל לא להגדיר מה הן התכונות המאפיינות אותם.

ההערכה המסכמת אינה מדד ללמידה טובה

יו"ר המזכירות הפדגוגית ציינה בדיון כי היא תומכת מאוד בהערכה מעצבת. לעומת זאת, הביעה זוהר חשש מיישום הערכה מסכמת של מורים במערכת החינוך, וטענה כי טמונה בה סכנה רבה. לדבריה, בחינות הבגרות הן דוגמה להערכה מסכמת שאינה מהווה מדד ללמידה טובה. לטענתה, בגלל סיבות שהקשר שלהן ללמידה טובה רופף, כמו הרצון להעלות את שיעור הזכאות לבגרות, ישנם תלמידים רבים בעלי תעודות בגרות שאינן מעידות כמעט על שום דבר.

יו"ר המזכירות הפדגוגית הביעה חשש, שבהערכת המורים ימדדו דברים שקל וזול למדוד, כמו הישגים במבחנים, על חשבון דברים חשובים לא פחות, כמו פיתוח חשיבה והבנה, עידוד שיח בשיעור, חינוך לערכים, יחס אישי ועניין. לטענתה, הערכה קלה וזולה כזו תגרום להוראה מכוונת במבחנים, כמו שקורה כיום בבחינות הבגרות.

"אם הייתי חושבת שיש לנו דרך לעשות הערכה מסכמת איכותית של מורים, הייתי מברכת על כך. אבל בגלל שהערכה כזו היא מסובכת ויקרה, אני מאוד חוששת שימדדו מה שקל למדוד, ואז יהיה בצרות צרורות", הוסיפה זוהר.

הערכת המורים אינה מתייחסת לחינוך הערכי

לטענת מנהל תיכון באר טוביה, הערכת מורים מחייבת, בנוסף לפיתוח כלים מתאימים, גם התייחסות למטרות מערכת החינוך.

לדברי ברנע, למערכת החינוך שתי מטרות מרכזיות; טובתו של התלמיד בבית"ס וכבוגר וחינוך לערכים. ברנע תהה כיצד, למשל, ניתן למדוד יחס של מורה לתלמידיו בשיעור או חינוך לערכים. לטענתו, הנהגת הערכה מסכמת היא חלק מפירוק החברה ומהפרטת החינוך, מכיוון שהיא בודקת רק הישגים.

לאחרונה החלה הראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, לפתח מודל להערכת מורים בבית"ס המיישמים את רפורמת אופק חדש. על כך מסרה מנכ"לית הראמ"ה, פרופ' מיכל בלר, בדיון בנושא "מדידת תוצאות מורים – כלי חינוכי או כלי משחית?", שהתקיים במסגרת "הכנס הלאומי לחינוך". הכנס נערך החודש בגני התערוכה בתל אביב. בדיון השתתפו גם יו"ר המזכירות הפדגוגית במשה"ח, ענת זוהר, ומנהל תיכון באר טוביה, אריה ברנע.

מודל ההערכה המתגבש במסגרת אופק חדש

מדברי מנכ"לית הראמ"ה עולה, כי הסכם אופק חדש ממסד למעשה את נושא הערכת המורים בישראל. הסיבה לכך – במסגרת ההסכם מותנים קבלת הקביעות בהוראה והקידום לדרגות השכר הגבוהות בהשתתפות המורה בתהליך ההערכה, ולא רק בוותק ובהשכלה. בלר מציינת, כי תהליך גיבוש הקריטריונים במודל ההערכה עדיין רק בראשיתו. עובדה זו מעוררת תמיהה, מכיוון שהרפורמה מתקיימת בפועל כבר כמעט שנתיים. במסגרת הרפורמה יידרשו גם המנהלים החדשים לעבור תהליך הערכה כדי לקבל קביעות בתפקיד. לדברי ראש הראמ"ה, על פי המודל המתגבש כעת, יעברו המורים והמנהלים תהליך הערכה, שהציון שיקבלו בו יורכב משלושה מרכיבים; הערכת המורה על ידי מנהל בית"ס (או הערכת המנהל על ידי המפקח הישיר), פורטפוליו – תיק עבודות שיכין המורה או המנהל, אשר יוגש להערכה חיצונית, והערכת איכות ההוראה או הניהול על ידי גורם חיצוני. לכל אחד ממרכיבים אלה ייקבע משקל בציון הכולל. לדברי בלר, במסגרת הכנת מודל ההערכה של המורים בבית"ס המיישמים את אופק חדש, תידרש בניית כלים, שעל פיהם ינתנו ציונים לפורטפוליו שישגי המורה או המנהל ולתצפיות בשיעורים שיקיימו המעריכים החיצוניים. המעריכים החיצוניים גם יצטרכו לעבור הכשרה למטרה זו. כמו כן תידרש הסכמתם של ארגוני המורים ליישום מודל ההערכה.

קיימים קשיים רבים בהערכת איכות המורה

לדברי מנכ"לית הראמ"ה, קיימים קשיים רבים בהערכת איכות המורה. הקשיים נובעים מהיעדר קריטריונים מוסכמים וברורים המגדירים "מורה איכותי", ממיעוט כלי הערכה תקפים לבדיקת איכות ההוראה, ומהטיות שונות, הנובעות מגורמים פסיכולוגיים ומיחסים בין-אישיים בין המעריך והמוערך. קשיים נוספים נובעים מסיבות ארגוניות, כמו מחסור בזמן לעריכת תצפיות בשיעורים ולעריכת שיחות משוב עם המורים.

עם זאת ציינה בלר, כי כדי לקדם את ההוראה יש לדעת מה מאפיין מורים טובים, ולשם כך נדרשת ההערכה. לדבריה, המשימה היא להבין את ההשפעה של הידע של המורה, האופן שבו הוא מלמד ומשתני רקע שונים על הישגי התלמידים. בלר הוסיפה, כי במקצועות שונים יש לידע של המורה חשיבות במידה שונה. כך, למשל, נמצא במחקרים רבים, כי במקצוע המתמטיקה יש קשר חזק בין רמת הידע של המורה ובין הישגי התלמידים. לעומת זאת, במקצועות אחרים נמצא קשר חלש יותר בין רמת הידע של המורה בתחום הדעת ובין הישגי התלמידים.

משתנה נוסף שיש לו קשר להישגי התלמידים הוא האינטראקציה

■ **למרות המשבר הכלכלי; יגדלו התרומות לפרויקט "מחשב לכל ילד"** – למרות המשבר הכלכלי, הגדילו השנה התורמים העיקריים של פרויקט "מחשב לכל ילד" – קרן אדמונד ג'יי ספרא וחברת מיקרוסופט, את תרומותיהם. כך מסר יו"ר הפרויקט, פרופ' אריה סקופ. לדבריו, הצטרפו השנה לפרויקט גם תורמים חדשים, כמו קרן ג'ון גנדל, בזק ומפעל הפיס.

מראשית שנת 2009 העניק פרויקט "מחשב לכל ילד" כ-2,000 ערכות מחשב לתלמידים ממשפחות מעוטות יכולת ברחבי הארץ. כל ערכה כוללת; מחשב חדש, קורס הדרכה בן 60 שעות במיומנויות מחשב לתלמיד ולהוריו, סל של תוכנות ולומדות, מנוי לספריות מקוונות, חיבור לאינטרנט למשך חצי שנה ותמיכה טכנית בבית המשפחה לשלוש שנים. עד סוף 2009 יחולקו במסגרת הפרויקט מחשבים לכ-4,000 תלמידים נוספים.

מהפרויקט נמסר, כי היישובים שכבר הושלמה בהם חלוקת המחשבים לשנת 2009 הם; באר שבע, טבריה, נתיבות, קריית גת, קריית מלאכי, רהט, המועצה האזורית שפיר, עפולה, הרצליה, ירוחם, מעלה עירון, קריית ביאליק, שדרות, שלומי ובת ים.

■ **אתר חדש מסייע לתלמידים לשפר את שטף הקריאה** – מטח העלתה לאחרונה לאינטרנט אתר בשם "שטף קריאה". מטרת האתר היא לשפר את מהירות הקריאה בקרב תלמידים בכיתות ג'-י"ב, באמצעות אימון ותרגול במחשב. האתר מספק לתלמיד כלים להאצת שטף הקריאה, ומאפשר לו להעריך את השיפור שחל בקריאתו בעקבות האימון. באתר ארבע רמות של טקסטים לקריאה, המתאימים בתכניהם

ובאורכם לתלמידים בגילאים שונים. כך, למשל, הטקסטים ברמה הראשונה, המיועדים לתלמידים בביה"ס היסודי, קצרים ומנוקדים ועוסקים בנושאים כמו "יוסף בעל החלומות" ו"המשפחה שלנו". ברמה הרביעית הטקסטים ארוכים יותר, אינם מנוקדים, ועוסקים בנושאים כמו "מרטין לותר קינג" ו"זיגמונד פרויד – חוקר החלומות".

בין הכלים שהאתר מעמיד לרשות התלמידים; קריינות לטקסטים, המספקת מודל לקריאה נכונה; אפשרות להדגיש את הטקסט המוקרא – המסייעת לתלמיד לעקוב אחריו תוך כדי האזנה; מחיקת מילים בקצב מסוים, כשהתלמיד צריך להספיק לקרוא אותן לפני כן. את קצב המחיקה בוחר התלמיד בעצמו, ויכול לשנות בהתאם לשיפור שחל בשטף הקריאה שלו.

כלי נוסף שמספק האתר מאפשר לתלמיד לבדוק כמה מילים קרא בדקה, ולהשוות את מהירות הקריאה שלו לאחר מספר ניסיונות. התלמיד גם יכול להקליט באתר את עצמו קורא, ולשמוע את ההקלטה.

הנתונים על קצב הקריאה של כל תלמיד שמשמש באתר נשמרים, והוא יכול לעקוב אחר התקדמותו לאורך זמן.

כל טקסט באתר מלווה בשני משחקים; "מילים חסרות" – לתרגול הבנת הנקרא, ו"איפה כתובה המילה?" – לתרגול קריאה מהירה של מילים בודדות.

בחודשיים שחלפו מאז הועלה האתר לרשת, כבר נרשמו אליו כ-4,000 משתמשים. השימוש באתר אינו כרוך בתשלום.

כתובת האתר;

<http://shetef.cet.ac.il/website/ActivitiesMenu.aspx>

חדש על המדף

■ **"להיות קרוב"; עזרה ראשונה למורה בהתמודדות עם מצוקות תלמידים** – תלמידים מגדירים בדרך כלל "מורה טוב", כמי שתומך בהם גם במצוקותיהם האישיות ולא רק באלו הקשורות ללימודים. לעומת זאת, מורים רבים טוענים, כי חסרים להם כלים כדי לאתר תלמידים במצוקה ולסייע להם. הספר "להיות קרוב" מבקש לספק למורים כלים כאלה, ולסייע להם להבין טוב יותר את תלמידיהם הנתונים במצוקות אישיות. הספר מציע למורים מגוון דרכי תמיכה וסיוע לתלמידים החווים משברים אישיים, אובדן או מפגינים התנהגות אובדנית. מחבר הספר, יצחק גילת, הוא פסיכולוג, חוקר ומרצה במכללת לוינסקי לחינוך, ומנהל פעילות האינטרנט בער"ן – האגודה הישראלית לעזרה ראשונה נפשית.

הפרק הראשון בספר מעלה סוגיה עקרונית – "האם סיוע אישי לתלמידים הוא בכלל מתפקידו של המורה?". גילת טוען, כי המציאות הבית ספרית אינה מאפשרת למורים להתחמק מהתמודדות אמיתית עם דילמות של סיוע לתלמידים. הפרק השני בספר מתאר ומדגים מה מתרחש בתהליך המתפתח בין המורה "העוזר" והתלמיד "הנעזר". שאר הפרקים מתמקדים בסוגי מצוקות האופייניים לתלמידים. כל אחד מהפרקים כולל חלק עיוני, שאחריו מפורטת רשימה של התנסויות מונחות, העשויות לשפר את המודעות של המורים למצוקות תלמידיהם ואת מיומנויות הסיוע שלהם. הספר יצא לאור בהוצאת מכון מופ"ת.

■ **"היסטוריה משועבדת"; מבט ביקורתי על תוכניות הלימודים בהיסטוריה** – אריה קיזל, מרצה לתקשורת

וחינוך במכללה האקדמית אורנים, חקר את תוכניות הלימודים ואת ספרי הלימוד בהיסטוריה במערכת החינוך הישראלית, מאז קום המדינה. בספר חדש, בשם "היסטוריה משועבדת", מתאר קיזל את ממצאי המחקר. במסגרת המחקר בחן קיזל את השינויים שנעשו במהלך השנים בתוכניות הלימודים בהיסטוריה, וכיצד הנושאים שנלמדו בהן השפיעו על הזיכרון הקולקטיבי של התלמידים. בין היתר מצא קיזל, כי בתוכניות הלימודים בהיסטוריה הושם דגש על מספר נושאים, כמו מרכזיותה של אירופה. לעומת זאת, נושאים אחרים, כמו תולדות יפן וסין, צומצמו במהלך השנים או היו שטחיים וסטריוטיפיים. נושאים אחרים נדחקו לשולי תוכניות הלימודים או "הועלמו" מהן כליל, כמו רצח העם הארמני על ידי התורכים. הספר יצא לאור בהוצאת מכון מופ"ת.

■ **"בחצר ומסביב לה"; המנהל בגמלאות מתאר אירועים מחיי ביה"ס** – יהבי שגיב כיהן במשך כ-20 שנים כמנהל בי"ס אורט הרצליה. שגיב גם שימש במשך 6 שנים כמנהל האגף לחינוך יסודי בעיריית חיפה ושנתיים נוספות – כמנהל אגף החינוך בירוחם, במסגרת ועדה קרואה בראשות עמרם מצנע. כעת, לאחר שפרש לגמלאות, מפרסם שגיב את ספרו הראשון – "בחצר ומסביב לה".

הספר הוא קובץ סיפורים, המבוססים על אירועים אמיתיים מחיי ביה"ס שאותו ניהל שגיב. הספר יצא לאור בהוצאת אופיר.

■ ברשת אמ"ת; פרסים על עשייה למען החברה והסביבה – עשרות תלמידים, הנוטלים חלק ביחידות המנהיגות הצעירה בבתיה"ס של רשת אמ"ת, השתתפו לאחרונה בטקס חלוקת הפרסים לזוכים בתחרות על שם רועי קליין. הפרסים הוענקו על ידי הרשת ליחידות המנהיגות הצעירה הבית ספריות, שבלטו השנה בעשייה חברתית וסביבתית. בטקס הוצגו יזמות בשני תחומי העשייה. כך, לדוגמה, יזמה יחידת המנהיגות הצעירה בבי"ס אמ"ת רחובות קמפיין לעידוד ההצבעה בבחירות לכנסת. במסגרת הקמפיין גייסו התלמידים רבנים ואישי ציבור לפרסם "קול קורא" לציבור להצביע, למען חיזוק הדמוקרטיה בישראל.

יחידת המנהיגות בבי"ס אמ"ת תל אביב יזמה קמפיין כנגד הצבת שלטים ענקיים בנתיבי איילון. מטרת היוזמה הייתה למנוע תאונות דרכים, הנגרמות מהסטת תשומת הלב של הנהגים מהכביש לשלטים.

בפרס הראשון בתחרות זכתה יחידת המנהיגות הצעירה בביה"ס לבנות אמ"ת רננים ברעננה. מרשת אמ"ת נמסר, כי חברות היחידה גייסו את ביה"ס כולו לפעילות למען הסביבה.

בפרס הראשון בתחרות זכתה יחידת המנהיגות הצעירה בביה"ס לבנות אמ"ת רננים ברעננה. מרשת אמ"ת נמסר, כי חברות היחידה גייסו את ביה"ס כולו לפעילות למען הסביבה, ארגנו פעילות סביבתית בבתיה"ס היסודיים ברעננה ו"יום ירוק" בביה"ס.

כמו כן יזמו התלמידות מגוון פעילויות למען החברה, כמו התנדבות במד"א, בבית איזי שפירא ובגני ילדים, ומכירת מוצרים משדרות בתקופת הלחימה בדרום במטרה לסייע לתושבי העיר.

במקום השני בתחרות זכתה יחידת המנהיגות הצעירה באולפנת אמ"ת בית שמש. היחידה יזמה, בין היתר, אירוע הוקרה לעובדי הקבלן העובדים בביה"ס, שבמהלכה העניקו להם התלמידות תעודות הערכה על השקעתם. מנכ"ל רשת אמ"ת, ד"ר אמנון אלדר, אמר בטקס; "המנהיגות הצעירה הפכה לזרוע מבצעת לרעיונות חינוכיים יפים, כחלק מהתפיסה של רשת אמ"ת שלא המדרש הוא העיקר אלא המעשה".

רב סרן רועי קליין, שעל שמו קרויה התחרות, נפל במלחמת שלום הגליל בעת שהגן על פקודיו.

את הפרסים העניקו לנציגות היחידות הזוכות אביו של רועי, אהרון קליין, מנכ"ל רשת אמ"ת, ומנכ"ל עמותת "במעגלי צדק", דיאנה גרנביץ.

■ ברשת עמל; תלמידים יהודים וערבים מפגינים מיומנויות וכוח באנגלית – רשת עמל, בשיתוף עם שגרירות ארה"ב ו"שיח ושיג" – האגודה הישראלית לתרבות הדיון, ערכה לאחרונה תחרות Debate – אומנות הוויכוח, בשפה האנגלית. על התחרות, שהתקיימה בבית פרנקפורט בתל אביב, מדווח המגאזין הדיגיטאלי של הרשת – "קולות מהשטח".

נושא התחרות היה "בעד ונגד תוכניות הריאליטי בטלוויזיה". בתחרות התמודדו שתי קבוצות ובהן תלמידים מצטיינים מכיתות י' ו-י"א בבתיה"ס; עמל מקיף ז' בבאר שבע, עמל הולץ בתל אביב, עמל חדרה, עמל טיבה, עמל טירה, עמל לידי דייוויס בתל אביב ועמל פתח תקווה.

התלמידים משתתפים השנה, במסגרת לימודי האנגלית, בסדנאות בנושא אומנות הוויכוח, שאותן מנחים מאמנים בוגרי תחרויות Debate ארציות ובינלאומיות.

במהלך הסדנאות למדו התלמידים לבטא רעיונות מורכבים, לבנות טיעונים ולפתח דרכי תגובה מהירות בשפה האנגלית. בסדנאות השתתפו ביחד תלמידים יהודים וערבים. הקבוצה שזכתה בתחרות הציגה עמדה התומכת בקיום תוכניות הריאליטי בטלוויזיה.

המורים מקבלים תוספת שכר בבנק יהב

הלוואות ייחודיות	הטבות בניהול חשבון עו"ש משכורת
<p>הלוואה ייחודית לכל מטרה לפותחי חשבון עו"ש משכורת, בריבית "פריים" פלוס 0.5%</p> <ul style="list-style-type: none"> לחופשה ולנופש - הלוואה ייחודית בריבית מועדפת! לרכישת מזומנים והמחאות נוסעים במט"ח - להעברת מט"ח לסוכנות הנסיעות לרכב - בריבית "פריים" מינוס 2% בשיתוף חברת "קל אוטו". פרעון הלוואה עד 48 חודשים. 	<ul style="list-style-type: none"> משיכת יתר עד גובה 3 משכורות: עד 5,000 ₪ בריבית יהב - מעל 5,000 ₪ עד גובה המסגרת המאושרת בריבית "פריים" + 2%. הטבות בעמלות מט"ח. הטבות בעמלות ניירות ערך. פטור מעמלת פעולה על ידי פקיד! פטור מעמלת פעולה בערוץ הישיר! פטור מעמלת הקצאת אשראי. פטור מעמלת הפקת פנקסי שיקים רגילים. פטור מדמי כרטיס על כרטיס אשראי (ישראל, מאסטרקארד, גולד מאסטרקארד).

שווק 209 קו לחינוך

לעובדי המדינה והמגזר הציבורי

כל האמור בפרסום זה נכון למועד פרסומו וכפוף להוראות הדין, הרשויות המוסמכות, הסכם המעסיק ונהלי בנק יהב. אין בפרסום זה משום תחייבות ו/או ייעוץ. חוות דעת או המלצה ביחס לפעולות האמורות לרבות כדאיתן, מתן האשראי, דמי הטיפול למתן הלוואות וקביעת הבטחונות בכפוף לאישור הבנק ותנאיו. הבנק שומר לעצמו את הזכות לשנות את התנאים בכל עת.

להצטרפות: *2617
www.bank-yahav.co.il

■ **"בראש שקט"** – עשרות סטודנטים יוצאי אתיופיה השתתפו לאחרונה במפגש בכפר הנוער מקווה ישראל. הסטודנטים, שהם בוגרי כפרי הנוער של המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי, משתתפים בפרויקט "אקדמיה בראש שקט". הפרויקט נערך על ידי המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי בשיתוף עם מינהל הסטודנטים במשרד הקליטה. במסגרת הפרויקט מקבלים הסטודנטים ממש"ח דיור וכלכלה בכפרי הנוער וממשרד הקליטה – שכר לימוד ודמי מחיה. בתמורה מתנדבים הסטודנטים לשמש כחונכים לתלמידים יוצאי אתיופיה בכפרי הנוער, במשך ארבע שעות שבועיות, או מעבירים בהם שיעורי תגבור וחוגים. הפרויקט, שנפתח אשתקד בארבעה כפרי נוער, הורחב השנה לכפרי נוער נוספים.

מהמינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי נמסר, כי בכפרי הנוער המשתתפים בפרויקט חל תהליך חינוכי חשוב; הסטודנטים משמשים לחניכים כאחים בוגרים וכמודל לחיקוי, ותורמים רבות לשיפור הדימוי העצמי שלהם.

מחוז צפון

■ **משלחת** – בסוף החודש שעבר ביקרה בבת ים משלחת מטבריה ובה ראש העירייה ומחזיק תיק החינוך, זוהר עובד, סגניתו, אסנת כהן, מנהלי בתי"ס ואנשי חינוך מובילים נוספים מהעיר. חברי המשלחת נפגשו עם ראש עיריית בת ים, שלומי לחיאני, ועם ראש המכון לחינוך דמוקרטי ומפתח מודל בת ים לחינוך אישי, ד"ר יעקב הכט. במהלך הביקור גם סיירו חברי המשלחת במספר בתי"ס שבהם מופעל מודל החינוך האישי. מערייית טבריה נמסר, כי בימים אלה נערכת עבודת הכנה אינטנסיבית, לקראת יישום מודל החינוך אישי במערכת החינוך בעיר כבר בשנת הלימודים הקרובה.

במסגרת מודל בת ים לחינוך אישי משמש המורה כ"חינוכאי" – חונך אישי המלווה קבוצת תמיכה בת כ-15 תלמידים. במסגרת המודל גם מוקמים בבתי"ס מרכזי למידה, שבהם ניתנים לתלמידים תגבור לימודי והעצמה אישית בשעות אחר הצהריים.

מחוז חיפה

■ **יפתח** – בשנת הלימודים הבאה יפתח ב"ס על יסודי שש-שנתי צומח בדלית אל כרמל. על כך סוכם בישיבה של מנהל המחוז, אהרון זבידה, ויו"ר הוועדה הקרואה

בעיר כרמל, גבי אפיר. בביה"ס יהיו בתש"ע כיתות ז' וכיתות י', שבהן ילמדו תלמידים מדלית אל כרמל בלבד.

כמו כן סוכם בישיבה, כי ב"ס אורט רונסון שביישוב ימשיך לפעול בתש"ע במתכונתו הנוכחית, ויקלוט את תלמידי כיתות י"א ו-י"ב מדלית אל כרמל ואת תלמידי כיתות י' מעוספיה.

בשנת הלימודים הבאה יפתח ב"ס על יסודי שש-שנתי צומח בדלית אל כרמל. על כך סוכם בישיבה של מנהל המחוז, אהרון זבידה, ויו"ר הוועדה הקרואה בעיר כרמל, גבי אפיר.

כזכור, לפני כחצי שנה ביטלה הכנסת את האיחוד של היישובים עוספיה ודלית אל כרמל, שהתקיים במשך כשש שנים תחת השם עיר כרמל. בחודש אוגוסט הקרוב יערכו בחירות נפרדות לראשות שני היישובים. זבידה הדגיש בישיבה, כי ההחלטה הסופית על ארגון מערכת החינוך העל יסודית בשני היישובים תתקבל רק לאחר הבחירות, עם ראשי היישובים שייבחרו.

מנח"י

■ **זכה** – ב"ס תל"י מתמטי בפסגת זאב זכה במקום הראשון בתחרות "ביה"ס הנאה בירושלים", שהתקיימה לאחרונה. ביה"ס זכה בפרס בסך 10,000 ש"ח. במקום השני בתחרות זכה ביה"ס הממלכתי-דתי לחינוך מיוחד ניצנים, ובמקום השלישי – ביה"ס העל יסודי ממלכתי-דתי אור תורה סטון. השנה השתתפו בתחרות 21 בתי"ס. את התחרות מקיים מנח"י מזה מספר שנים, במטרה לעודד את טיפוח חזות בתיה"ס בעיר.

מחוז תל אביב

■ **המחנך הנבחר** – עיריית חולון הכריזה על הזוכים ב"פרס המחנך הנבחר לשנת תשס"ט". הפרס מוענק, זו השנה החמישית, לאנשי חינוך בעלי תרומה ייחודית לחינוך הפורמאלי או הבלתי פורמאלי בעיר. לדברי ראש מינהל החינוך בחולון, אבינועם גרנות, הפרס מוענק ליחידים, צוותי מורים, ולעיתים גם לחדר מורים שלם. כל תושב חולון – מחנך, הורה או תלמיד, יכול להציע את מועמדו לפרס. את הזוכים מבין המועמדים בחרה ועדת שיפוט בלתי תלויה, שהורכבה מאנשי חינוך גמלאים. חברי הוועדה ערכו סיורים במוסדות

החינוך שבהם עובדים המועמדים לפרס. אחת מהזוכים בפרס היא מנהלת ב"ס קריית שרת, אירית אהרונסון. גרנות מספר, כי תחת ניהולה של אהרונסון חצה ביה"ס לראשונה את קו 90% הזכאות לבגרות. לדבריו, אהרונסון גם צמצמה משמעותית את שיעור הנשירה מביה"ס, ומטפחת בו כיתות אומ"ץ לתלמידים החלשים. זוכה נוסף בפרס הוא צוות הכימיה של תיכון איילון. לדברי גרנות, הצוות מצטיין בעבודה הרמונית ויצירתית, הבאה לידי ביטוי בהישגי התלמידים. הצוות גם מדרבן את תלמידי מגמת הכימיה להשתתף בתחרות "הכימיאדה" של הטכניון, שבה הם זוכים מידי שנה באחד מהמקומות הראשונים, ויוזם פעילויות העשרה לכלל תלמידי ביה"ס בתחום הכימיה.

בפרס זכו גם; מנהלת ביה"ס היסודי שנקר, מלכה סיבוני, רכזת המינהל בביה"ס לחינוך מיוחד הרצפלד, טלי עוזרי, רכזת מחויבות אישית בתיכון נעמ"ת, רחל מגד, רכזת החינוך החברתי בתיכון הדתי יבנה, טל כהן ויפה פרנס, מחנכת בביה"ס היסודי כצנלסון, נילי צוורדלינג, מנהלת גן תפוח, מלכה עסקרי, מנהלת גן ברקת, ליאורה בן דוד, מנהלת צהרון רביבים פלוס, מזל אלזם, מנהל מתנ"ס לזרוס, יוסי זיידה, צוות ההדרכה במתי"א חולון, וסגן יו"ר ועד ההורים העירוני, יעקב עזר, הפעיל בוועד במשך כ-20 שנה. טקס חלוקת הפרס יתקיים בחודש יוני בתיאטרון חולון.

מחוז דרום

■ **הודיעה** – מנהלת המחוז, עמירה חיים, הודיעה על שלושת מוסדות החינוך מומלצי המחוז לפרס החינוך הארצי המוסדי לשנת תשס"ט. מוסדות החינוך הם; ביה"ס היסודי ניצני אשכול במועצה האזורית אשכול, מרכז טכנולוגי אמ"ת בבאר שבע וגן שמח במועצה האזורית מרחבים.

את המועמדים לפרס הציעה ועדה מחוזית. הוועדה ביקרה בחודשים האחרונים במספר מוסדות חינוך מצטיינים, שמועמדותם לפרס החינוך הארצי נשקלה, והגישה חוות דעת על כל אחד מהם למנהלת המחוז. חיים בחרה על פי המלצות הוועדה את שלושת המוסדות הבולטים ביותר בעשייתם החינוכית.

מוסדות החינוך המועמדים לפרס החינוך הארצי נדרשים לעמוד במספר קריטריונים, כמו פעילות מגוונת לקידום דרכי הוראה ולמידה, מתן מענה לכלל אוכלוסיית התלמידים, אקלים חינוכי מיטבי, טיפוח ערכים וקיומה של מנהיגות בית ספרית פעילה, המטפחת את עבודת הצוות ומעצימה אותו.